

Konsernsjefen har ordet

2005 ble et tilfredsstillende år for TrønderEnergi-konsernet hva økonomisk resultat angår. Kompetente og innsatsvillige medarbeidere har bidratt vesentlig til dette. Ved inngangen til 2006 står vi foran store og interessante utfordringer. Økte krav til effektiv og god drift av de anlegg konsernet rår over vil fortsatt stå sentralt. Økt forbruk i Midt-Norge vil stille oss overfor nye utfordringer. Ny industrireiseing og industriutvikling bidrar vesentlig til dette.

I årsrapporten for TrønderEnergi AS for 2004 står det:

Norsk energiforsyning står foran store utfordringer. Betydelig reduksjon i investeringene i ny kraftproduksjon og nettkapasitet i årene etter at energiloven trådte i kraft i 1991, har ført til at leveringsevnen for kraft ikke har klart å henge med forbruksveksten. Tre ting er viktige for å rette på dette – *økt produksjonsevne i det norske kraftsystemet, økt transportkapasitet internt i Norge og mellom Norge og nabolandene og økt energieffektivitet og fleksibilitet i forbruket.*

Situasjonen har blitt vesentlig tydeligere for Midt-Norge i løpet av det siste året. Fra å være et område med en relativt beskjeden underbalanse, beveger vi oss raskt mot en situasjon hvor underbalansen blir svært stor. Med Hydro Aluminium i full produksjon på Sunndalsøra, med ilandføringen av Ormen Lange på Aukra i Romsdal, spesiell økt forbruksvekst i tilknytning til Hustadmarmor i Fræna og alminnelig forbruksvekst i landsdelen, vil Midt-Norge mangle 8–9 TWh fra slutten av 2008. Problemet er ikke lite, underskuddet er like stort som den samlede kraftproduksjonen i Nord- og Sør-Trøndelag i dag. Dette er kraftproduksjon som er bygd ut i løpet av mer enn 100 år med betydelig innsats fra eierne og fra samfunnet for øvrig.

I kjølvannet etter de første presseoppslagene, har en rekke aktører "som har løsningen på problemet", meldt seg på banen. Vi har lest at løsningen kan ligge i sterk satsing på bioenergi alene, henholdsvis på mikro- og minikraftverk (vannkraft), på vindkraft, på gasskraft, på vannbåren varme og på energisparing. Sannheten er vel heller at det må satses på hele spekteret av tiltak som kan bidra til å løse problemet på sikt. Den eneste løsningen vi kan se i dag som kan gi en varig løsning, er bygging av gasskraft. Prisen på gass kombinert med krav om og kostnader forbundet med CO₂-behandling gjør imidlertid at de kommersielle aktørene i kraftmarkedet vil nøle med slike investeringer.

Det finnes ledig kraft i Norge. I Sogn og Fjordane finnes det i følge lokale aktører 6–7 TWh ledig kraft nå. Dette volumet vil øke etter hvert som Hydro Aluminium reduserer produksjonen i Årdal og Høyanger. Det mangler imidlertid tilstrekkelig transportkapasitet mellom Sogn og Møre. Statnett sier at en ny linje tidligst kan være på plass i 2012. I tillegg vil beslutningen om bygging av en slik linje bli kontroversiell, idet en linjetrase for en slik linje må krysse et svært vakkert fjordlandskap.

På et vis kan vi også i kjølvannet av denne oppmerksomheten se at noen søker å peke på svarteper, fortrinnsvis ikke på seg selv. Det mest overraskende for meg, er at Hydro, som er en profesjonell aktør i kraftmarkedet og kraftprodusent, fremmer slike planer uten at kraftbehovet og den lokale virkningen på kraftbalansen er en tilstrekkelig sentral del av beslutningsgrunnlaget. Det er en åpenbar svakhet ved behandlingen av hele denne saken. Dette understrekes av at Ormen Lange-forsyningen vil bli meget viktig for England/Storbritannia, og at utilstrekkelig krafttilgang ikke vil kunne kompenseres med redusert forbruk på ilandføringsstedet i Aukra.

Noen politikere hevder at energimarkedet har spilt fallitt ved det som nå skjer i Midt-Norge. I prinsippet er det kraftmarkedet som skal gi signal til kraftutbyggere om at tiden er moden for nye utbygginger. Markedet skal også gi signal til forbrukerne om når det er rett å spare elektrisk energi. Jeg mener at kraftmarkedet er et riktig instrument for begge formål, og spesielt i et kraftmarked med en normal forbruksvekst. Markedet ser imidlertid ikke ut til å kunne løse problemene i tide når etterspørselen øker i så store sprang som vi ser nå. Da må kraftforsyningen til store nye prosjekter bli en oppgave og et ansvar for de industrielle utbyggerne, for regjeringen og for Statnett.

Begrenset transportkapasitet i Norge og mellom Norge og utlandet som kan bidra til å dekke forbruket i Norge, er også faktorer som har stor betydning for mulighetene til en tilfredsstillende forsyning i årene som kommer. Vi ser med tilfredshet på Statnetts konkrete bidrag til å øke nettkapasiteten over flaskehalsnittene, spesielt nordfra og mot Sverige. Vi registrerer også at Statnett nå får legge en ny kabel fra Sør-Norge til Nederland, noe som kan bidra til en bedre utnyttelse av våre energiresurser og større tilgang av kraft når markedet krever det. Vi skal imidlertid ha med oss at vi da i enda større grad vil importere det kontinentale prisregimet for kraft.

Jeg, som mange andre, har slått til lyd for at energiforbruket i Norge bør bli mer fleksibelt, at vi for mange formål – kanskje spesielt oppvarmingsformål - ikke bør fortsette å være så avhengige av elektrisk kraft som til nå. Det er viktig, ikke minst for å kunne håndtere perioder med knapp krafttilgang på en forsvarlig måte. Orkdal Fjernvarme AS, hvor TrønderEnergi AS deltar, planlegger et fjernvarmeanlegg i Orkdal kommune. Vi utreder også bruk av bioenergi i kombinasjon med mindre vannbårne varmeanlegg.

Investeringsbehovet for å forbedre forsynings sikkerheten er formidabelt. Som en illustrasjon kan jeg nevne at det for tiden finnes vindkraftprosjekter i de to Trøndelagsfylkene med et samlet investeringsomfang på 6–7 milliarder kr. TrønderEnergi AS fikk i 2004 to konsesjoner for bygging av vindkraftanlegg med tilhørende anlegg for tilknytning til kraftnettet. TrønderEnergi har besluttet utbygging av vindkraft på Valsneset og vil i løpet av 2006 ta standpunkt til utbygging av Bessakerfjellet vindpark. Skal det bygges ut mer vindkraft i Fosen-området, betinger det at det blir funnet en løsning for å knytte området til sentralnettet i Namsos.

TrønderEnergi eier 49 % av aksjene i Nordmøre Energiverk AS – NEAS – med hovedkontor i Kristiansund. Selskapet har 23.000 kunder og en egenproduksjon på ca 190 GWh/år. TrønderEnergi har med dette eierskapet betydelige interesser i videre samarbeids- og strukturprosesser på Nordmøre. NEAS leverer tilfredsstillende resultater.

Fornyingsdepartementets godkjenning av Statkrafts erverv av 100 % av aksjene i Trondheim Energiverk AS, stoppet en prosess for avhendelse av aksjene i selskapet som Statkraft hadde satt i gang. Muligheten for å komme fram til en god regional løsning for energiforsyningen i Sør-Trøndelag er med det betraktelig redusert. I øyeblikket

ser det etter vår oppatning ut til at det utelukkende er mulig å komme videre med en slik prosess, dersom den skjer på Statkrafts premisser.

Med regjeringsskiftet i høst, ble energipolitikken lagt om på en rekke punkter. Den nye regjeringen er mer opptatt av det norske offentlige eierskap enn forgjengerne. Regjeringen har også signalisert vilje til å bidra til en utvikling av de regionale selskapene. Jeg kan ikke se at regjeringen i de tilfeller hvor den har hatt mulighet til å påvirke situasjonen, har bidratt til dette.

Regjeringen har videre signalisert en vilje til i hovedtrekk å følge hovedretningslinjene i EUs elmarkedsdirektiv II om organisasjonsmessig og funksjonelt skille mellom monopol og konkurranseutsatt virksomhet slik det går

fram av forslaget til endringer i energiloven. Det ser også ut til at regjeringen vil gå inn for en løsning som er bedre for våre eiere i saken om hjemfallsordningen. Dette er holdninger vi applauderer, og vi imøteser endringsforslagene med betydelig interesse.

Arbeidsdagen i TrønderEnergi har gjennom året vært preget av konsernets primæroppgaver innen nett, produksjon og krafthandel en gros og detalj. Ut over de løpende oppgavene som organisasjonen ivaretar, er det videreført et meget omfattende arbeid med organisering og strukturprosesser. Arbeidet med ny verdiskapning og utnyttelse av konsernets finansielle løfteevne har blitt en stadig mer sentral del av virksomheten.

Rune Malmo

TrønderEnergi vedlikeholder et linjenett som går fra Osen mot Nord-Trøndelag ned til Alvdal i Hedmark. Nettet overvåkes døgnet rundt av sentralen på Tunga i Trondheim.

5.500.000 meter syngende tråd gjennom ulendt terreng. Fra høyfjellet gjennom skog og dal til de ytterste øyer. Tråd som utsettes for trefall under vinterstormer, snø som faller av under tøvær og setter ledningene i sving, haglstormer og jordsmonn som skylles vekk. Nettet består av flere hundre tusen komponenter som vi må kjenne tilstanden til og tålegrensene for. Det krever så vel dyktige som lokalkjente montører, folk som vet hvor feil kan oppstå og hvordan de kommer seg dit.

Trøn

derEn